

Mahova kapica.

Na travniku visokega griča je pripovedoval kamen apnenec svojo pravljico. Bilo je to tedaj, ko mu je priroda vdrugo nadela mahovo čepico. Za sveto družino v bornem hlevcu je bilo za časa poskrbeti, še preden razprostre burja svojo belo, sneženo odejo čez hrib in dol. Pozen jesenski dan je bil, medlo solnčen, lahko je vel veter v vrhovih borovcev. Globoka tišina naokrog — zakasnel metulj se je okorno zibal okrog podleska, in izza mahovitega travnika, s slano orošenega, sem čula pravljico kraj gozda.

Pravzaprav je izgledal kamen kakor glava. Okrogel je bil, gubav, podoben očesoma in ustnam; samo siv je bil, čisto siv. Nič čudnega. V zemljo zarit je ležal dolgo, dolgo — niti sam ni vedel, koliko let — dokler ga ni odtrgal hudournik viharne jesenske noči visoko gori iz njegovega temnega groba in ga zakotalil s seboj v dolino. Na travniku kraj gozda je tedaj obležal: sivi, okrogloglavi apnenec.

Tesno in otožno mu je bilo spočetka v neznanem kraju. A delo mu je dobro, ko so zaplesali po njem solnčni žarki in vedno gorkeje plesali po njegovi plešasti glavi. Kako lepo je šele bilo, ko je priklilo ob njem zelenje iz tal! In nekega jutra se je prikazal v belem, rdeče nadahnjenemu oblačilcu ob njem teloh. Za njim pa jetrnik s svojim modrim klobučkom. Tej gosposčini je kmalu sledila še večja družba: z zelenim, narezanim ovratnikom in belo čipkasto avbico je pogledala v svet nežna vetrnica v spremstvu rumenojopične trobentice. In potem sto in sto drugih.

Minula je medtem pomlad, prišlo je poletje in privedlo novih gostov, ki so krasili samotni rob gozda. Zvončnice so zvonile pozdrav jutru in večeru. Apnenec se je divil poletni krasoti. Rjave mravlje so ga obiskavale, in marsikaterega dolgonožnega hrošča je spoznal. Mnogo pestrih metuljev je bilo, ki so mu donášali pozdrave z oddaljene gorske višine.

Sčasoma je zazebló apnenec v golo, plešasto glavo; tedaj je priplesalo v večernem mraku na tisoče in tisoče belosvitih iskric z višin, in preden se je apnenec zavedel, je nosil plašček kristalnega snega. V jutru je imel na glavi srebrnobelo čepico. Očesa so začudeno vzrla zasneženi gozd, kjer sta se igrala in lovila sneženi vrtinec in solnčni svit. Oba apnenčeva soseda, smrekov in jelkov parobek na desni in levi, sta tudi nosila sneženo kapico. Ko je pa posijalo solnce, se je topila apnenčeva kapica, in vodica mu je solzela po licu. Mislił je tedaj prav otožno na negotovo bodočnost, dokler ni začutil na sivem svojem čelu mrgolenje ki mu ga je povzročal zelen venček. Razprezal je svoje nežne niti vedno prijetneje krog apnenčeve glave in jo čimdalje bolj ovijal. Ko se je naposled poslovila poletna družba mravelj in hroščev, je komaj začutil v neki noči na sebi sneženo kapico, novo odejo. Nosil je namreč nežno zelenobaržunasto mahovo čepico, ki je branila ivju do apnenčeve glave,

do občutnih oči. Snežni vihar je naposled odel popolnoma vso glavo apnenčevo in oba parobka — vse, vse — v svoj beli, mehki hermelin, da je počivala vsa narava v tišem snu; le od daleč je zadonel včasih glas zvona in zapel o nekem vstajenju...

In z vstajenjem je zataknil apnencu borovničev grmiček celo peru na zeleno čepico — suhljav vršiček s temnozelenimi, okroglimi lističi in z malce ljubkimi, rožnobarvnimi kapicami, ki so se v vetrcu veselo otresale in so se na njih naslajale čebelice. Cvetne kapice so zorele v rdeče in temneje jagode. In apnenec je bil ponosen na nadeti mu nakit.

Jeseni se je dotaknil njegove zelene čepice čuden čut. »Še pretenak; ob letu bode boljši« — tako govorico je čul, a je ni umel. In stari, sivi kamen se je radoval dalje v krasu svojega pokrivala. Namakal mu ga je deževni curek, topeča se snežena plast, da se mu je ovijala mahova čepica vedno tesneje in prijetneje okrog stare glave. Čisto prijetno se je sedaj počutil v jesenskem mrazu, dočim je zvončnico zraven njega dohitela smrt. Njena ljuba sosesčina in druga tovarišija mu je krajšala v letu čas do dobe, ko je čul besede: ob letu bode boljši. Tega namreč v svoji zelenopretkani glavi nikdar ni mogel doumeti. Manjkalo mu je spoznanje — a prišlo je. Neke noči mu je nadela zima tanko sneženo plast čez zeleno čepico. Topel vetrič mu je pa stajal zgodnji nakit; mahova čepica je zrla zelenolesketajoče se v svet, in blesk solnca je krasno zaigral na njej. Tedaj se je apnencu določila usoda.

Ob letu je res prišel dan, ko je segla tuja roka v njegovo last: najprej je potipala njegovo mehko, zeleno čepico, ki je postala po vplivu solnčnih žarkov bujna. Potem je segala roka do njegovih kamenitih senc, dokler ni bila mehka mahova čepica odluščena od sive glave. Apnenec je začutil mrzlo jesensko sapo na svoji pleši. Zastokal je vsled neusmiljenega ravnanja, a nič ni pomagalo — — Videl je le še, kako je pogladila tuja roka kožušček ugrabljene mu čepice, in čul je zopet neumljiv govor: »Mah je za jaslice; ravno pravi bode, za vznožje božjemu Detetu« — —

Potem je videl sivi apnenec, kako je izginila njegova lepa, zelenobaržunasta čepica v košari: vzdihnil je, a zazdelo se mu je vseeno dobro, čeravno ni razumel besedi o božjem Detetu.

Borovničev grm je potem prostrl svoje drobne vejice kakor v varstvo pred krutostjo zime čez golo apnenčevo glavo s šopom mahovega okrasja, ki je še ostalo od prejšnjega mahu. Pod njim je ždel apnenec v otroški bojazni in mislil — in mislil — — dokler ga je odevala snežena zimska odeja. In iznova se je vrnila pomlad ter mu je zgodnji teloh prvi oznanil veselo poročilo o vstajenju. Tedaj je kmalu priklila tudi trobentica ter mu zagotovila, da njegovo glavo zopet prepreza mah.

In glej, zrastle mu je nova, še lepša mahova čepica v solnčnih, toplih dneh, ki bode zopet rabila kot kras k jaslicam božičnega Deteta.

